

Advancing Renewable
Energy Communities

COME RES NOSLĒDZOŠĀS REKOMENDĀCIJAS POLITIKAI

Īstermiņa rīcības ilgtermiņa vīzijas sasniegšanai

Šajā politikas pārskatā ir sniegti kopējie vispārīgie un partnervalstīm raksturīgie noslēdzošie secinājumi un rekomendācijas rīcībpolitikai, kuras tika sagatavotas, pabeidzot COME RES projektu. Lai iegūtu pilnu pārskatu par secinājumiem un rekomendācijām, lūdzu skatīt projekta noslēdzošo politikas ziņojumu.¹

COME RES ir sekmējis enerģijas, ražotas no atjaunojamiem resursiem, palielināšanu elektrības sektorā, šim nolūkam koncentrējoties uz atjaunojamās enerģijas kopienu (AEK) veicināšanu atbilstoši Eiropas Savienības (ES) pārskatītās Atjaunojamo energoresursu direktīvas (turpmāk AED II) nosacījumiem. Projekta ietvarā īstenotās daudzās aktivitātes ir devušas vielu pārdomām un daudzas svarīgas norādes mācībām politikas jomā.

Efektīva AEK veicinoša satvara izveidi var uzskatīt par **daudzlīmeņu pārvaldības uzdevumu, jo tam ir nepieciešama politikas veidotāju apņemšanās un rīcības visos pārvaldes līmeņos**. Lielākā daļa no tām ES valstīm, kas pārstāvētas COME RES projektā, ir sasniegušas vidēji labu progresu AEK **definīciju, tiesību un iespējamo darbību tirgū** pārņemšanā, lai gan vairākos gadījumos ir izmantota burtiska nosacījumu pārņemšanas ("kopēšanas") pieeja.

Autori:

Arthur Hinsch (ICLEI Europe), Michael Krug (FUB), Maria Rosaria Di Nucci (FUB), Lucy Russell (ICLEI Europe), pamatojoties uz 7.3 nodevumu "Final Policy Report and Recommendations", kura autori ir Michael Krug, Maria Rosaria Di Nucci, Lucas Schwarz (FUB), ar visu projekta partneru ieguldījumu.

Tulkojums un redakcija latviešu valodā:
Ivars Kudreņickis, Gaidis Klāvs, FEI.

¹ [D7.3 Final Policy Report and Recommendations](#)

Neviena no deviņām valstīm nav pilnībā un AED II noteiktajā laikā pārņēmusi attiecīgos nosacījumus savos tiesību aktos. Lielākajā daļā valstu joprojām ir nepieciešami sekundāri/papildinoši tiesību akti, kas sīkāk precizē neskaidrus normatīvos terminus, piemēram, efektīvu kontroli, tuvumu vai autonomiju, un citas normatīvas un tehniskas detaļas (piemēram, saistībā ar enerģijas kopīgošanu).

Līdz šim neviena no deviņām valstīm nav arī izstrādājusi tādu AEK veicinošu satvaru, kas pilnībā vai lielā mērā atbilstu AED II iekļautajiem minimālajiem nosacījumiem. Lielākajā daļā valstu šie veicinošie satvari joprojām nav pietiekami attīstīti un ir fragmentāri.

Kritiskās vājas vietas ir **tehniskie ierobežojumi** AEK darbībai, ilgstošas un apgrūtināšas **atļauju/licencēšanas** procedūras, **informācijas trūkums** un **sākuma finansējuma un riska kapitāla trūkums**.

Vairumā gadījumu **trūkst** atbilstošu normatīvo regulējumu un **stimulu enerģijas kopīgošanai**. Steidzami ir arī nepieciešami efektīvi pasākumi **AEK sadarbības ar sadales sistēmu operatoriem (SSO) sekmēšanai**, lai veicinātu enerģijas kopīgošanu. Turklāt ir nepieciešamas **starpniek institūcijas, konsultāciju pakalpojumi un vienas pieturas aģentūras**, kas sniedz informatīvo, administratīvo, juridisko, organizatorisko un finansiālo atbalstu AEK. Tāpat lielā mērā trūkst pasākumu, kas nodrošinātu, ka AEK tiek ņemtas vērā **telpiskajā un pilsētplānošanā**. AED II nosaka, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, lai AEK būtu pieejamas visiem patērētājiem, tostarp mājāsaimniecībām ar zemiem ienākumiem un neaizsargātām mājāsaimniecībām. Lai nodrošinātu šī nosacījuma izpildi, ir nepieciešami instrumenti, kas norādītajām mājāsaimniecībām atvieglotu piekļuvi finansējumam un informācijai. Tomēr dalībvalstu ziņā ir noteikt, kas ir mājāsaimniecības ar zemiem ienākumiem un neaizsargātas mājāsaimniecības. Šī iemesla dēļ ir **nepieciešami īpaši pasākumi**, lai veicinātu neaizsargātu un zemu ienākumu mājāsaimniecību līdzdalību.

Tikai dažas COME RES partnervalstis, piemēram, **Vācija vai Spānija**, ņem vērā AEK specifiku, izstrādājot atjaunojamo enerģijas resursu (AER) atbalsta shēmas. Tādas atbalsta shēmas un ekonomiskie stimuli, kas īpaši paredzēti AEK, lielākoties trūkst vai joprojām tikai tiek gatavoti.

Pašvaldībām ir būtiska nozīme AEK attīstības atbalstīšanā un nacionālajām un reģionālajām valdībām jāpiešķir pilnvaras un jāsniedz attiecīgs atbalsts, lai pašvaldības varētu efektīvi pildīt šo lomu. Detālākai informācijai, lūdzu, skatiet **Faktu lapu #2**.

Ir sniegti šādi konkrētai valstij adresēti ieteikumi:

BEĻĢIJA (FLANDRIJA)

AEK definīcijas, tiesību, pienākumu un iespējamo darbību pārņemšana ir vērtējama kā diezgan attīstīta. Salīdzinot ar vairumu citu COME RES valstu, **Flandrija ir panākusi progresu enerģijas kopīgošanas noteikumu izveidē**. Tomēr AEK veicinošais satvars joprojām ir vājš un fragmentārs. Piekļuve informācijai un finansējumam, kā arī izmaksas atspoguļojošu tīkla pakalpojumu maksu, kuras balstās uz pārredzamu izmaksu un ieguvumu analīzi, trūkumi ir īpaši svarīgas AED II nosacījumu pārņemšanas nepilnības. **Tīkla pakalpojumu maksas būtu jāaprēķina, izmantojot izmaksu un ieguvumu analīzi, lai to priekšrocības varētu piešķirt gadījumos, kad enerģijas kopienas var piedāvāt ieguvumus tīkla darbībai**. Flandrijas regulators pašlaik veic pasākumus šajā virzienā.

VĀCIJA

AED II nosacījumu pilnīga pārņemšana attiecībā uz kolektīvā pašpatēriņa shēmām un AEK joprojām tiek gaidīta, lai gan, **sākot no 2022. gada, jaunā federālā valdība ir panākusi progresu.** “Iedzīvotāju enerģētikas uzņēmuma” tiesiskā definīcija, kas pastāv kopš 2017. gada, tika grozīta 2022. gada jūlijā, lai tā atbilstu AED II noteikumiem attiecībā uz AEK. Definīcija ņem vērā un precizē efektīvas kontroles, tuvuma un autonomijas principus, taču tai joprojām ir diezgan šaura piemērošanas joma, kas aprobežojas ar elektroenerģijas ražošanu, pamatojoties uz vēja enerģijas un saules PV paneļu tehnoloģijām.

AEK “atvērtības” un „brīvprātīgas dalības” nosacījumi nav skaidri pārņemti nacionālajos tiesību aktos. Tas pats attiecas uz “AEK primāro mērķi”. AEK tiesības, pienākumi un iespējamās aktivitātes tirgū nav skaidri noteiktas, lai gan praksē enerģijas kopienas nodarbojas ar dažādām aktivitātēm, tostarp elektrības uzglabāšanu, patēriņu, agregāciju, pārdošanu vai pat sadales tīklu uzturēšanu.

Īpaši svarīgas pārņemšanas nepilnības ir attiecībā uz kolektīvo pašpatēriņu un enerģijas kopīgošanu.

2022. gadā federālā valdība nolēma **atbrīvot iedzīvotāju enerģētikas uzņēmumu attīstītus vēja un saules enerģijas projektus, kas nepārsniedz noteiktu jaudas sliekšni, no pienākuma piedalīties finansiālā atbalsta izsolēs.** Turklāt ir uzlabota AEK piekļuve riska kapitālam un sākuma finansējumam.

Iedvesmojoties no Šlēsviģas-Holšteinas federālās zemes piemēra, federālā valdība nesen ir izveidojusi īpašu atbalsta programmu iedzīvotāju enerģētikas uzņēmumiem sauszemes vēja enerģijas jomā.

Ir nepieciešams **steidzami iekļaut noteikumus, kuri nosaka sadarbību starp AEK un SSO, lai nodrošinātu enerģijas kopīgošanas iespēju.** Federālajai valdībai jāievieš **normatīvais regulējums kolektīvajam pašpatēriņam un enerģijas kopīgošanai,** jāveicina to praktiskā īstenošana, jāturpina mazināt administratīvos šķēršļus telpiskajā plānošanā un atļauju izsniegšanā, kā arī jāpaplašina atbalsta programma iedzīvotāju enerģētikas uzņēmumiem, iekļaujot tajā arī citus AER izmantojošas tehnoloģijas. Turklāt **valdībai jāpaātrina viedo skaitītāju ieviešana un administratīvo procedūru digitalizācija.**

ITĀLIJA

Itālijā pēdējos gados ir notikušas izšķirošas pārmaiņas AEK nacionālā un reģionālo ietvaru attīstībā. Pateicoties AED II nosacījumu agrīnai pārņemšanai, Itālijas AEK veicinošo satvaru var uzskatīt par vienu no vismodernākajiem Eiropas Savienībā. Pārņemot AED II nosacījumus attiecībā uz kolektīvā pašpatēriņa shēmām, izšķirošs solis bija AEK definīcijas un atvērtības, autonomijas un efektīvas kontroles kritēriju noteikšana saskaņā ar AED II kritērijiem. Tie tika ieviesti ar *Milleproroghe* dekrētu 2020.gadā. **AEK ir definētas tādā veidā, lai tās pilnībā atbilstu ES definīcijām.** Itālija ir uzsākusi virkni atbalsta pasākumus un izstrādājusi dāsnus stimulus.

Neraugoties uz to, politikas veidotāji tiek aicināti atcelt pašreizējos ierobežojumus, ar kuriem AEK saskaras attiecībā uz jaudas ierobežojumiem un tīkla savienojuma prasībām. Politikas veidotājiem jānodrošina apstākļi nediskriminējošai informācijas plūsmai un **reālai sadarbībai starp AEK un SSO.**

Jāveicina AEK attīstība marginālajās un perifērajās teritorijās, lai palīdzētu pārvarēt enerģētisko nabadzību, iedzīvotāju skaita samazināšanos un atbalstītu mazas vietējās ekonomikas, kā tas ir noteikts Itālijas nacionālajā Atveseļošanas un noturības plānā.

LATVIJA

Latvijā vispārējais tiesiskais ietvars, ar kuru pārņem AED II nosacījumus attiecībā uz AEK, tika pieņemts 2022. gada jūlijā, taču pilnīga pārņemšana vēl nav pabeigta (ir nepieciešams pieņemt attiecīgos Ministru kabineta noteikumus). **Grozījumi Enerģētikas likumā definē “enerģijas kopienu” kā vienotu terminu, kurā tiek iekļautas AEK un iedzīvotāju (elektroenerģijas) enerģijas kopienas (IEK).** Enerģijas kopiena var atbilst AEK vai IEK, vai arī vienlaikus abu šo enerģijas kopienu nosacījumiem. 2022. gada jūlijā pieņemtie grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā ievieša elektrības kopīgošanas konceptu kolektīvām pašpatēriņa shēmām un enerģijas kopienām, savukārt **AEK tiek noteikts kā jauns elektrības tirgus dalībnieks ar tādām pašām tiesībām un pienākumiem kā citiem tirgus dalībniekiem.**

Ir svarīgi novērst tādus nosacījumus, kuri varētu ierobežot pašvaldību iesaistīšanos AEK.

Steidzami uzdevumi nacionālā līmeņa pārvaldes iestādēm ietver: atbilstošu elektrības kopīgošanas noteikumu pieņemšana, kā arī izstrādāt un ieviest diferenciētus sadales tīkla pakalpojumu tarifus, ņemot vērā to, cik lielā mērā AEK izmanto publisko tīklu (zems, vidējais un augstspriegums), tādējādi radot specifisku tarifu veidu elektrības kopīgošanai.

Jāievieš AEK finansiālā atbalsta shēmas un tām jāsāk darboties pēc iespējas ātrāk. Turklāt ir aktuāla nepieciešamība attiecībā uz informāciju, padomdošanu un spēju veidošanu.

NĪDERLANDE

Nīderlandē tiesību akti, ar kuriem tiek pārņemta AED II un tās nosacījumi attiecībā uz AEK, tika pieņemti 2022. gada jūlijā, tomēr pilnīga to pārņemšana joprojām tiek gaidīta. **Jaunajā Enerģētikas likumā termins “enerģijas kopiena” ir definēts (apvienojot AEK un IEK definīcijas vienā konceptā) kā jauna juridiska persona, kas var darboties enerģijas tirgos.** AEK savos statūtos var iekļaut prasību, ka **par daļu turētājiem var kļūt tikai fiziskas personas, pašvaldības un to iestādes vai mazie un vidējie uzņēmumi,** un efektīva kontrole pieder tiem daļu turētājiem, kuri atrodas atjaunojamās enerģijas projekta tuvumā.

Nīderlandē jau ir salīdzinoši attīstīts AEK veicinošais satvars. AEK potenciāla novērtējuma pētījums tika pasūtīts 2019. gadā un ir īpašs atbalsts (elektrības iepirkšanas prēmijas), kas paredzēts enerģijas kooperatīviem un mājokļu īpašnieku apvienībām. Veicinošais satvars galvenokārt ir izstrādāts nesen izveidoto “AER reģionu” līmenī, bet ar vāju koordināciju starp reģioniem.

Nacionālajā līmenī **jādefinē un jāregulē enerģijas kopīgošana enerģijas kopienās.** Nacionālajā likumdošanā arī jāapsver iespēja atbalstīt tās enerģijas kopienas, kuras sniedz ieguldījumu **tīkla sastrēgumu pārvaldīšanā, izmantojot “viedu” enerģijas kopīgošanu (t.i., līdzsvarojot elektrības pieprasījumu un piedāvājumu).**

Ir jāsniedz aizdevumi AEK nepieciešamajām plānošanas un attīstības darbībām, kas vēlāk tiktu atmaksāti, ja AEK projekts izrādīsies veiksmīgs (salīdzinājumam, tā sauktie “attīstības fondi”, ko izmanto Dienvidholandes, Utrehtas, Limburgas un Drentes provincēs). Citas provinču valdības varētu izveidot līdzīgus fondus.

Pašvaldības arī varētu aktīvāk rīkoties AEK veicināšanā, piemēram, subsidējot vietējo AEK darbības uzsākšanu, padarot pieejamu publisko telpu AER tehnoloģiju projektiem (piemēram, tos izvietojot uz pašvaldību ēku jumtiem vai uz pašvaldības zemes) vai nosakot, ka pašvaldības zemes vai pašvaldības ēku jumtu noma ir atkarīga no tā, kā projekta attīstītājs ievēro vadlīnijās noteiktās minimālās prasības iedzīvotāju līdzdalības nodrošināšanai projektā.

NORVĒĢIJA

Norvēģijā AEK koncepts ir diezgan jauns un kopumā netiek saprasts kā ierobežots tikai AED II noteiktās definīcijas izpratnē (piemēram, kas ir tiesīgi būt AEK biedri/daļu turētāji, nosacījumi par tuvumu un sociālajiem, vides vai ekonomiskajiem ieguvumiem). Turklāt Norvēģija nav ES dalībvalsts, bet gan Eiropas Ekonomikas zonas daļa, tāpēc AED II pārņemšanas process nav politiski steidzams. AEK nav juridiski definētas un AEK vai enerģijas kopienu veicinošais satvars ir nepietiekami attīstīts. Galvenā attīstība politikas jomā ir ierosinātā "plus-klienta shēmas" paplašināšana, kas mājsaimniecībām piešķir tiesības būt aktīvajiem lietotājiem. Ja tā tiks īstenota, tas veicinās kopīgu elektrības ražošanu un patēriņu vienā īpašumā un tādējādi atvērs iespēju dzīvokļu kondominijām kļūt par enerģijas kopienām.

Tomēr jaunie noteikumi, kurus sākotnēji bija plānots ieviest līdz 2022. gada beigām, vēl nav pieņemti. Kad tie būs ieviesti, mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem būs iespēja samazināt enerģijas izmaksas un paaugstināt savu mājokļu vērtību. Turklāt, ja to apvieno ar enerģijas uzglabāšanas risinājumiem, tas var samazināt elektrības maksimālo pieprasījumu, kas saistīts ar privāto elektrisko transportlīdzekļu skaita ļoti lielo pieaugumu pilsētu teritorijās.

Būtiska nozīme ir normatīvā un birokrātiskā sloga samazināšanai, iespējai sistemātiski mācīties no pilotprojektiem, nacionālajam vai pašvaldību atbalstam spēju attīstībai.

Ir nepieciešams ieviest AEK specifiku vērā ņemošas atbalsta shēmas. Pārejai uz decentralizētāku piegādi būs nepieciešams, lai **nozīmīgi dalībnieki, piemēram, vietējās pārvaldes iestādes un elektrotīkla uzņēmumi uzņemtos jaunas lomas**, un šādiem uzdevumiem ir vajadzīgi jauni papildus resursi. Pašlaik vēl nav oficiāla procesa, lai nodrošinātu nepieciešamos resursus, stimulus vai vadlīnijas, lai tas notiktu.

Politikas uzmanība jāpievērš neaizsargāto mājsaimniecību iesaistīšanai un kopienas enerģijas ietekmei uz enerģētiskās nabadzības mazināšanu, lai nodrošinātu taisnīgu un iekļaujošu pāreju enerģētikas jomā.

Pašreizējā enerģētikas krīze ar nepieredzēti augstām elektrības izmaksām Norvēģijā (tās dienvidu un rietumu daļā) ir parādījusi, ka vietējie enerģijas modeļi kļūst arvien aktuālāki vietējiem dalībniekiem, taču pastāv neskaidrības attiecībā uz pamatnosacījumiem un to, kā šādus modeļus vislabāk integrēt esošajā energosistēmā, kas balstās uz kopējās sistēmas izmaksu efektivitāti un publiskajām īpašumtiesībām.

Interese par kopienas enerģijas risinājumiem Norvēģijā galvenokārt netiek rosināta no potenciālajiem AEK dalībniekiem/īpašniekiem vai citiem vietējiem dalībniekiem.

Lai veicinātu AEK un ar tām saistītos sociālos, ekonomiskos un vides ieguvumus vietējām kopienām, ir īpaši nepieciešams **nodrošināt veicinošus satvarus vietējā līmeņa dalībniekiem, kā arī definēt būtisko institūciju (piemēram, AEK, elektrotīkla uzņēmumi, vietējās pārvaldes iestādes) tiesības un pienākumus un nepieciešamo atbalstu, lai tās varētu uzņemties jaunās lomas un atbildību.**

POLIJA

Polijā AED II ietvertie nosacījumi par AEK vēl nav pārņemti. Tomēr Polijas likumā par atjaunojamiem enerģijas resursiem ir iekļauti nosacījumi par enerģētikas kooperatīviem un tā sauktajiem “enerģijas klasteriem”, kas zināmā mērā atspoguļo AEK ideju. **Enerģijas klasteris nav juridiska persona, bet gan civiltiesisks līgums, un tas, visticamāk, neatbilst AED II noteiktajai AEK definīcijai.** Adekvātai AED II nosacījumu pārņemšanai tiek ieteikts **par pamatu izmantot esošo “enerģētikas kooperatīvu” konceptu.** Tiesību akta projektā, ar ko pārņem AED II elementus, nav minēti ne AEK, ne enerģētikas kooperatīvi. Lai gan 2022. gadā tika ieviestas kolektīvā pašpatēriņa shēmas daudzdzīvokļu ēkās, līdz šim kolektīvās ražošanas iekārtas nav uzstādītas.

Pašvaldību iestādes kopumā izrāda lielu interesi par enerģijas kopienu veidošanu, taču **vietējās kopienas un pašvaldības bieži vien baidās zaudēt naudu, kas ieguldīta kolektīvās enerģijas projektos, jo trūkst atbilstoša biznesa modeļa un veicinošā satvara.**

Ir ārkārtīgi svarīgi izveidot efektīvu AEK veicinošo satvaru, kā arī pievilcīgus atbalsta mehānismus un, galvenais, pievilcīgus biznesa modeļus. Tas prasa arī steidzamas investīcijas pārvades un sadales tīklu modernizācijā un attīstībā. Turklāt enerģētikas sektora pārkārtošana, tostarp enerģijas kopienu attīstība, ir jānosaka par prioritāru reģionu attīstības stratēģiju mērķi. Īpaši svarīgi ir izstrādāt AEK paredzētus finansēšanas instrumentus. Turklāt ir ieteikts atbalstīt “pašvaldību enerģētikas darbinieku” amatu izveidi, lai veicinātu AEK attīstību un apzinātu iespējas sadarboties ar enerģijas kopienām.

PORTUGĀLE

Portugālē AEK tiesiskā regulējuma pārņemšana ir salīdzinoši attīstīta. Ir skaidri noteiktas AEK tiesības ražot, patērēt, uzglabāt un pārdot enerģiju, iegūtu no atjaunojamiem resursiem. Ir atļauta arī enerģijas kopīgošana starp AEK dalībniekiem. Tomēr lielākā daļa AEK nosacījumu ir burtiski pārņemti no AED II un daži tiesiskie termini joprojām ir neskaidri. Turklāt AEK veicinošā satvara pārņemšana joprojām atpaliek. Būtiskākie šķēršļi ir **informācijas trūkums, slikta piekļuve finansējumam un apgrūtināšas un ilgstošas licencēšanas procedūras.** Lai gan ir veikti vairāki konkrēti pasākumi, lai šos šķēršļus pārvarētu un sniegtu atbalstu AEK ieviešanai, proti, procedūru vienkāršošanu, īpašas atbalsta shēmas uzsākšanu un īpašas tīmekļa vietnes un ilustrētas rokasgrāmatas izstrādi, ar tiem nekādā gadījumā nepietiek.

Nacionālajai valdībai ir jāturpina vienkāršot licencēšanas procedūras un jāgarantē tiešs kontaktpunkts ar licencēšanas iestādēm, kā arī ir nepieciešams sniegt un izplatīt informāciju par notiekošajiem pilotprojektiem, lai palielinātu izpratni un uzticēšanos AEK konceptam. Turklāt, tā kā Portugālē vietējās pašvaldības tiek uzskatītas par galveno AEK veicinātāju, ir jāpalielina to spējas šī uzdevumam veikšanai, īstenojot specializētus apmācības kursus. Vietējo vienas pieturas aģentūru izveide, ko veic vietējās pašvaldības un citas vietējās institūcijas (kā enerģētikas aģentūras), arī varētu mazināt informācijas un spēju un prasmju trūkumu iedzīvotāju un mazo un vidējo uzņēmumu vidū.

SPĀNIJA

Spānijā laikā, kad norisinājās COME RES projekts, ir īstenoti konkrēti soļi, lai izveidotu AEK veicinošo satvaru. Tiesiskajā regulējumā tika ieviesta AEK definīcija, lai gan tajā trūkst konkrēti nosacījumi par to, ko nozīmē katrs definīcijas elements (autonomija, efektīva kontrole, brīvprātīga līdzdalība, tuvums). Tādējādi **AEK attīstībā ieinteresētās puses joprojām saskaras ar tiesiski normatīvā ietvara nenotiektību un tādēļ bieži izmanto atjaunojamās enerģijas kolektīvā pašpatēriņa tiesisko regulējumu**, kurš ir ierobežots ar konkrētiem nosacījumiem, kā tīkla jauda un attālums.

Turklāt nav noteikti juridisko personu veidi un juridiskās formas, kuras varētu tikt izmantotas AEK veidošanai un nevienai regulējošai iestādei nav piešķirtas pilnvaras uzraudzīt atbilstību AEK definīcijai. Tādējādi nacionālā valdība tiek aicināta pilnībā pārņemt AED II nosacījumus un izstrādāt normatīvo regulējumu, lai samazinātu AEK regulējošā tiesiskā ietvara nenotiektību.

Reģionālajām valdībām vajadzētu veicināt esošo administratīvo procedūru turpmāku vienkāršošanu kolektīva pašpatēriņa projektiem ar jaudu virs 100 kW, pielāgojot reģionālo tiesisko regulējumu nacionālajam regulējumam. No otras puses, šobrīd jau ir vai tiek izstrādātas īpašas atbalsta shēmas, kas aptver dažādus AEK attīstības posmus, un tas ir pagrieziena punkts AEK veicinoša satvara izveidei.

Spāniju var uzskatīt par piemēru integrētas un holistiskas pieejas izstrādei AEK atbalstam. Izmantojot Atveseļošanas, transformācijas un noturības plānu, tiks mobilizēti 100 miljoni EUR, lai veicinātu, atbalstītu un attīstītu AEK.

Atšķirībā no vairuma citu analizēto valstu, Spānijas valdība ir īstenojusi nozīmīgus soļus, lai izpildītu AED II nosacījumu dalībvalstīm izstrādāt izmaksu un ieguvumu analīzi decentralizētajai enerģijas ražošanai. Tāpat Spānijas valdība ir veikusi pasākumus, lai ņemtu vērā AEK specifiku elektrības, ražotas no atjaunojamiem resursiem, izsoļu sistēmās.

Citas dalībvalstis varētu iegūt, izmantojot Spānijas atbalsta shēmas kā paraugu savu atbalsta shēmu izstrādei.

GALVENĀS REKOMENDĀCIJAS ES LĪMENIM

Pamatojoties uz nosacījumu pārņemšanas progresu (vai tā trūkumu), ir ierosinātas šādas Eiropas Komisijai adresētas galvenās rekomendācijas. Tās ir sīkāk detalizētas **pilnajā politikas ziņojumā**.

Eiropas Komisija tiek aicināta rūpīgi sekot līdzi AEK nosacījumu pārņemšanai un īstenošanai dalībvalstīs un **sniegt tām norādījumus**, precizējot vairākus ES definīciju un nosacījumu elementus. Tas ietver prasības par tuvumu, autonomiju un efektīvu kontroli, kā arī atsauces uz AEK un uz izmaksām nebalstītiem kritērijiem konkursos

valsts atbalsta tiesiskajā ietvarā. Komisija tiek aicināta **enerģijas kopienu veicināšanai izmantot publisko iepirkumu kā EK Zaļā publiskā iepirkuma palīdzības dienesta (GPP Helpdesk) aktivitāšu būtisku sastāvdaļu**, īpaši attiecībā uz ZPI kritērijiem elektrībai. Pašreizējās enerģētikas krīzes un drīzumā gaidāmās elektroenerģijas tirgus uzbūves pārskatīšanas kontekstā **Komisijai ir jāatzīst un jāatbalsta enerģijas ražošanas, izmantojot atjaunojamos resursus, vietējās īpašumtiesības kā energoapgādes drošības nodrošināšanas jautājumu**, pārliecinoties, ka AEK ir daļa no risinājuma.

Kontakti

✉ info@come-res.eu
 🐦 [@comeres_eu](https://twitter.com/comeres_eu)
 in COME RES project
 🌐 www.come-res.eu

Projekta koordinators

Environmental Policy Research Centre
 Freie Universität Berlin
 Dr. Maria Rosaria Di Nucci

Par šīs publikācijas saturu ir atbildīgi tās autori, un tas ne vienmēr atspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Šis projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas "Apvārsnis 2020" saskaņā ar līgumu Nr. 953040.

Partneri

